Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102047

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-07-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бакаєв Денис Ігорович

2. Bakaev Denis Igorovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-06-2021

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.086.033

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.77.51, 10.07.61.05

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова характеристика зґвалтування за законодавством України та країн Південно-Східної Європи

2. Criminal-legal characteristics of rape under the legislation of Ukraine and the countries of South-Eastern Europe

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню кримінально-правової характеристики зґвалтування за законодавством України та країн Південно-Східної Європи, за результатами якого сформульовано обґрунтовані пропозиції, спрямовані на вдосконалення норми про відповідальність за зґвалтування за КК України. Досліджено генезису законодавства України та деяких країн Південно-Східної Європи щодо кримінальної відповідальності за зґвалтування зі стародавніх часів до сьогодення. Встановлено спільні та відмінні риси формування правових норм про зґвалтування. Визначено, що основним безпосереднім об'єктом зґвалтування за кримінальним правом України та країн Південно-Східної Європи є статева свобода. Статева недоторканність як об'єкт зґвалтування має місце стосовно до потерпілих осіб, які або внаслідок свого віку, або певних психологічних особливостей не здатні самостійно прийняти рішення щодо згоди на статеві зносини. З'ясовано, що потерпілою особою від зґвалтування за кримінальним законом України та

деяких країн Південно-Східної Європи може бути особа як жіночої, так і чоловічої статі. У кримінальних кодексах деяких країн Південно-Східної Європи чітко зазначено, що потерпілою від зґвалтування може бути лише жінка (КК Албанії). Зроблено висновок, що для кваліфікації діяння як зґвалтування, не мають значення моральні якості потерпілої особи та (або) її спосіб життя. З'ясовано об'єктивні ознаки зґвалтування за КК України та країн Південно-Східної Європи. На відміну від КК України, у КК деяких країн Південно-Східної Європи зґвалтування визначається як статевий акт (відносини, дія), що вчиняється під погрозою застосування сили і нападу на життя чи тіло жертви або інших близьких їй осіб (Федерації Боснії і Герцеговини, КК Республіки Сербської і КК округу Брчко). Зроблено висновок, що ураховуючи відсутність у КК України норми про насильницький статевий акт без згоди, пропонується доповнити КК України статтею 152-1, якою передбачити кримінальну відповідальність за насильницьке зґвалтування. З'ясовано, що суб'єктом зґвалтування за законодавством країн Південно-Східної Європи є фізична осудна (обмежено осудна) особа чоловічої або жіночої статі (за КК Болгарії, Албанії лише чоловічої статі), яка досягла на момент вчинення такого зґвалтування певного віку. Зроблено висновок, що суб'єктивна сторона зґвалтування за законодавством України і країн Південно-Східної Європи характеризується умисною формою вини у вигляді прямого умислу. Разом з тим з'ясовано, що за чинним хорватським кримінальним законом зґвалтування може бути вчинено як умисно, так і з необережності. Обґрунтовано, що зґвалтування, вчинене групою осіб, встановлено як кваліфікований вид зґвалтування в більшості країн Південно-Східної Європи (Молдова, Болгарія, Федерація Боснії і Герцеговини, Румунія, Словенія, Албанія; Сербія, Північна Македонія, Чорногорія, Румунія). Зґвалтування визнається вчиненим двома або більше особами, якщо у його вчиненні брали участь декілька (дві або більше) осіб, які, як правило, мають діяти як співвиконавці. З'ясовано, що залежно від наслідків від вчиненого зґвалтування у законодавстві України та країн Південно-Східної названо такі кваліфікуючі зґвалтування ознаки: вагітність; тяжка шкода здоров'ю; смерть, самогубство потерпілої або замах на самогубство; умисне зараження венеричним захворюванням; з умисне зараження СНІДом; зґвалтування, яке призвело до «інших тяжких наслідків». Для інкримінування такої кваліфікуючої ознаки необхідно, щоб смерть жертви настала з необережності. Якщо смерть настала з необережності, але внаслідок умисного (прямого або непрямого умислу) вчинення дій, спрямованих на зґвалтування потерпілого, таке кримінальне правопорушення може бути кваліфіковане за правилами конкуренції норм. Запропоновано доповнити ч. 3 ст. 152 КК України такою обтяжуючою обставиною, як вчинення злочину «щодо особи, яка має психічне захворювання, тимчасовий або тривалий психічний розлад чи щодо особи, яка перебуває в безпорадному стані». Установлено, що в якості кваліфікуючої ознаки у всіх кодексах країн Південно-Східної Європи і України виступає вчинення злочину щодо неповнолітнього, а в якості особливо кваліфікуючої - його вчинення щодо особи, що не досягла 14-річного віку, якщо винна особа свідомо розуміла таку обставину як малолітній вік. У ряді країн Південно-Східної Європи зґвалтування неповнолітніх виділено у самостійний склад злочину. Установлена певна спільність та відмінність кваліфікованих конструкцій зґвалтування за законодавством України та країн Південно-Східної Європи. З'ясовано, що спільною тенденцією кваліфікованих конструкцій зґвалтування за законодавством України та країн Південно-Східної Європи є поступове впровадження міжнародних стандартів щодо конструювання кваліфікованих видів зґвалтування. Зроблено висновок, що відмінність полягає в різному наповненні переліків кваліфікованих видів за КК України та КК країн Південно-Східної Європи.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the criminal-legal characteristics of rape under the laws of Ukraine and South-Eastern Europe, based on the results of which substantiated proposals are formulated aimed at improving the norm of liability for rape under the Criminal Code of Ukraine. The genesis of the legislation of Ukraine and some countries of South-Eastern Europe on criminal liability for rape from ancient times to the present has been studied. Common and distinctive features of the formation of legal norms on rape have been established. It is determined that the main direct object of rape under the criminal law of Ukraine and the countries of South-Eastern Europe is sexual freedom. Sexual inviolability as an object of rape occurs in relation to victims who, either due to their age or certain psychological characteristics, are not able to make their own decisions about consent to sexual intercourse. It was found that a victim of rape under the criminal law of Ukraine

and some countries of South-Eastern Europe can be a person of both female and male sex. The criminal codes of some countries in South-Eastern Europe clearly state that only a woman (Albanian Criminal Code) can be a victim of rape. It is concluded that for the qualification of the act as rape, the moral qualities of the victim and (or) his way of life do not matter. Objective signs of rape under the Criminal Code of Ukraine and the countries of South-Eastern Europe have been clarified. Unlike the Criminal Code of Ukraine, the Criminal Code of some countries of South-Eastern Europe defines rape as a sexual act (relationship, action) committed under threat of use of force and attack on the life or body of the victim or other relatives (Federation of Bosnia and Herzegovina, Criminal Code). Republika Srpska and the Brcko District Criminal Code). It is concluded that given the absence in the Criminal Code of Ukraine of a provision on violent sexual intercourse without consent, it is proposed to supplement the Criminal Code of Ukraine with Article 152-1, which provides for criminal liability for violent rape. It was found that the subject of rape under the legislation of South-Eastern Europe is a physically sane (limitedly sane) male or female (under the Criminal Code of Bulgaria, Albania only male), who has reached a certain age at the time of such rape. It is concluded that the subjective side of rape under the laws of Ukraine and the countries of South-Eastern Europe is characterized by a deliberate form of guilt in the form of direct intent. However, it has been found that under current Croatian criminal law, rape can be committed both intentionally and negligently. It is substantiated that rape committed by a group of persons has been established as a qualified type of rape in most countries of South-Eastern Europe (Moldova, Bulgaria, the Federation of Bosnia and Herzegovina, Romania, Slovenia, Albania; Serbia, Northern Macedonia, Montenegro, Romania). Rape is considered to have been committed by two or more persons if it was committed by several (two or more) persons, who, as a rule, must act as co-perpetrators. It was found that, depending on the consequences of the rape, the legislation of Ukraine and the countries of the South-East named the following qualifying signs of rape: pregnancy; severe damage to health; death, suicide of the victim or attempted suicide; intentional infection with a sexually transmitted disease; with intentional infection with AIDS; rape, which led to "other serious consequences." To incriminate such a qualifier, it is necessary that the death of the victim occurred through negligence. If the death occurred through negligence, but as a result of intentional (direct or indirect intent) actions aimed at raping the victim, such a criminal offense may be qualified under competition rules. It is proposed to supplement Part 3 of Art. 152 of the Criminal Code of Ukraine such an aggravating circumstance as the commission of a crime "against a person who has a mental illness, temporary or long-term mental disorder or against a person who is in a helpless state." It is established that as a qualifying feature in all codes of South-Eastern Europe and Ukraine is the commission of a crime against a minor, and as a particularly qualifying - his commission against a person under 14 years of age, if the perpetrator knowingly understood such a circumstance as juvenile age. In a number of countries in South-Eastern Europe, rape of minors is a separate crime. It was found that the common trend of qualified constructions of rape under the legislation of Ukraine and the countries of South-Eastern Europe is the gradual introduction of international standards for the construction of qualified types of rape. It is concluded that the difference lies in the different content of the lists of qualified species under the Criminal Code of Ukraine and the Criminal Code of South-Eastern Europe.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрельцов Євген Львович
2. Streltsov Yevhen Lvovych

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловйова Аліна Миколаївна
2. Soloviova Alina Mikolaïvna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лихова Софія Яківна

2. Lyhova Sofiya Yakivna

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сотула Олександр Сергійович

2. Sotula Oleksandr Sergiiovich

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дмитрук Михайло Михайлович

2. Dmytruk Mikhaylo Mikhaylovich

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Козаченко Олександр Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Козаченко Олександр Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.

